

KRATKI VODIČ ZA ORGANIZATORE I DIREKTORE NATJECANJA U PARAJEDRILIČARSTVU I OVJESNOM JEDRILIČARSTVU

UVOD

Zašto vodič za organizatore i /ili direktore natjecanja ?

Htjeli ste organizirati parajedriličarsku ili zmajarsku utrku na domaćem terenu, ali kad se sjetite da pritom trebate popuniti razne obrasce i nabaviti brojne dozvole i ne znate od kud početi, tada mnogim potencijalnim organizatorima padne mrak na oči i stoga radije odustaju od organizacije tako što će to reći:

1. Nisam posve siguran koje dozvole treba pribaviti.
2. Nemam dovoljno kombija za prijevoz svih natjecatelja, niti znam kako ih dobiti.
3. Ne znam vremenski okvir ni u kojem trenutku i kako započeti s organizacijom.
4. Nemam financijski izračun, imati ćemo samo troškove i na kraju će klub imati financijski deficit.
5. S dozvolom organiziranja javne priredbe od jedinice lokalne samouprave je prava drama.
6. Ne znam pravila, ne znam što trebam pružiti i ne poznajem dobre prakse organizacije.

Sve informacije su poznate

zato smo ih prikupili za buduće organizatore i direktore natjecanja na jednom mjestu, prikupljena su da vas maksimalno oslobode stresa u organiziranju XC natjecanja ili natjecanja u preciznom slijetanju.

1. Vodič

Detaljan i točan vodič za dobivanje svih potrebnih dozvola.

2. Financijski proračun

Indikativni financijski proračun, kako bi se spriječili gubici.

3. Vremenska crta (Time line)

Prikazan je vremenski raspored formalnih obveza organizatora.

4. Pravilnici

Na jednom mjestu prikupljeni pravilnici koje organizator mora poštivati.

5. Primjeri obrazaca

Primjeri popunjenih dokumenata za lakše razumijevanje i dobru praksu.

1. VODIČ ZA DOBIVANJE SVIH POTREBNIH DOZVOLA

Počnimo sa primjerom organizacije XC natjecanja FAI 2 kategorije slično je i sa natjecanjem u preciznom slijetanju.

Za formalnu organizaciju cross-country (XC) kao i natjecanja u preciznom slijetanju potrebno je :

1. Biti uvršteni u sportski kalendar natjecanja Hrvatskog zrakoplovnog saveza (HZS),
2. Prijaviti natjecanjena FAI,
3. Ishoditi odobrenje za korištenje zračnog prostora, izdano od strane HKZP
4. Osigurati prisutnost gorske službe spašavanja (HGSS) ili drugih oblika hitne medicinske pomoći,
5. Prijaviti događaj lokalnoj policijskoj postaji i obavijestiti jedinicu lokalne samouprave tj. Općinu ili Grad

HZS KALENDAR NATJECANJA

Za organizaciju cross-country (XC) natjecanja ili preciznog slijetanja, klub organizator (mora biti član ili pridruženi član HZS-a), treba se prijaviti na raspisani natječaj za organizaciju natjecanja od strane Komisije za ovjesno jedriličarstvo i parajedriličarstvo pri HZS-u na propisanom obrascu (link na obrazac za prijavu)

PRIJAVA NATJECANJA NA FAI (Fédération Aéronautique Internationale)

Napomena : Prijava je identična za XC natjecanja i natjecanja u preciznom slijetanju

FAI natjecanja su atraktivnija za natjecatelje, jer im pružaju bodove za bolje rangiranje na **WPRS World Rankings** . Kada je natjecanje FAI 2 kategorije broj pilota natjecatelja raste zbog stranih natjecatelja koji žele osvajati WPRS bodove i natjecanje dobiva na važnosti. FAI natjecanje za organizatora predstavlja samo malo više fiksnih troškova koje će si u konačnici vratiti kroz kotizacije i **pravila** koja se moraju ispoštovati.

• **Korak I**

Osnovni uvjet za prijavu natjecanja na FAI je da Komisija za ovjesno jedriličarstvo i para jedriličarstvo odobri vaše natjecanje i budete uvršteni u Kalendar natjecanja HZS-a (Ispuniti Obrazac za prijavu organizacije natjecanja)

- **Korak II**

Prijavite putem web servisa APPLICATION MANAGEMENT SERVICE na <https://ams.fai.org> natjecanje na FAI tj CIVL te i spuniti Application Form for CIVL 2nd Category Event (XC ili Acc) koji se nalaze na ovom linku <https://www.caf.hr/fai/>. Ispunjenog poslati na stručnu službu HZS i na komisiju za ovjesno i parajedriličarstvo HZS-a na potpis tj. odobrenje.

- **Korak III**

Podmirite pristojbu FAI u iznosu od 2 x iznos jedne kotizacije, ali ne manje od **70 CHF**. Račun o iznosu pristojbe će te dobiti također na <https://ams.fai.org>

Najjednostavnije je tu pristojbu platiti putem PAY PAL servisa (*topla preporuka zbog jednostavnosti i manjih manipulativnih troškova*) ili preko bankovnog računa otvorenog kod

Credit Suisse Private Banking

Rue du Lion d'Or 5-7

Case postale 2468

CH - 1002 Lausanne

SWIFT/BIC Code: CRES CHZZ 80A

Account name: FAI-CIVL Fédération Aéronautique Internationale

Account n° for Euros exclusively: 0425-457968-32-6

IBAN: CH63 0483 5045 7968 3200 6

- **Korak IV**

Nakon plaćanja pristojbe zatražite od stručne službe HZS-a da potvrdi natjecanje također preko APPLICATION MANAGEMENT SERVICE na <https://ams.fai.org>

Detaljan opis tj. upute za korištenje APPLICATION MANAGEMENT SERVICE nalaze se na

<https://ams.fai.org/guide/application>

Sve radnje opisane u uputama moraju biti odrađene najkasnije 37 dana prije početka natjecanja na

Natjecanje će tek tada biti službeno postavljeno na **FAI kalendar** i onda možete na svojem natjecanju očekivati i strane pilote.

ODOBRENJE ZA KORIŠTENJE ZRAČNOG PROSTORA OD HKZP PUTEAM AMC PORTALA

Za dobiti odobrenje za korištenje zračnog prostora u svrhu natjecanja najbolje pročitati upute koja je nalaze na slijedećem linku <https://amc.crocontrol.hr/Upute> poželjno je da zračni prostor rezervirate par dana ranije, ako organizirate državno prvenstvo onda bar 4-5 mjeseci prije početka natjecanja i da HKZP tj. AMC može napraviti potrebne analize i dati potrebno odobrenje za korištenje prostora za dane natjecanja i uvrstiti događaj u NOTAM ili AUP.

MEDICINSKA POMOĆ I HGSS

Prema Zakonu o javnim događajima u Republici Hrvatskoj, na natjecanjima se u slučaju nužde mora pružiti hitna medicinska pomoć.

Natjecanja u paraglajdingu uglavnom nisu javni događaji - međutim, uglavnom se radi o nesrećama tj. operacijama spašavanja na teškom terenu - za koje Centar 112 (DUZS) obično poziva **Hrvatsku gorsku službu spašavanja**. Ipak, sasvim je jasno da organizator mora voditi brigu o sigurnosti natjecatelja, inače može biti vrlo brzo optužen za nemar. U tim slučajevima, obično to rješavamo sa prisutnošću HGSS-a na poletištu i obavještavanje o događaju stanicu Hitne pomoći da budu u pripravnosti ukoliko se desi nekakav udes ili nesreća.

Vrlo važno

HGSS je dobrovoljna organizacija, tako da dnevnicu ili već kako ste se dogovorili (prehrana i piće) za člana osoblja HGSS-a ne bi trebala biti problem za organizatora.

PRIJAVA NATJECANJA LOKALNOJ POSTAJI POLICIJE

Općenito, svaki javni skup ili javni događaj mora se prijaviti lokalnoj policijskoj postaji ili dobiti dozvolu za organiziranje barem 7 dana prije početka natjecanja, obično svaka postaja policije ima svoj formular kojeg je potrebno ispuniti i dostaviti ga natrag u postaju najkasnije 7 dana prije početka natjecanja.

"Javni događaj je svako organizirano okupljanje ljudi u svrhu obavljanja kulturnih, sportskih, zabavnih, obrazovnih, vjerskih ili drugih aktivnosti tako da je sudjelovanje bezuvjetno ili, pod određenim uvjetima, dopušteno svima".

Zaključak da u praksi **natjecanja u parajedriličarstvu ili ovjesnom jedriličarstvu nemaju sve atribute javnog događaja**

U praksi, na primjer

- ne postoji zajednički prostor događanja jer je mjesto polijetanja prilagođeno vremenskim uvjetima, Slijetanje je fiksno, ali piloti se spuštaju gdje god su sigurni.
- Vrijeme početka natjecanja tj događaja nije unaprijed poznato ili jasno definirano, jer jako ovisimo o vremenskim uvjetima.
- ne pozivamo goste i navijače na natjecanje, oni koji zateknu na mjestu događaja, obično su znatiželjni prolaznici.
- nema zatvorenih javnih cesta kojima bi ometali promet.
- razina buke koju stvaraju naše aktivnosti je zanemariva ili se ne razlikuje od prosječnog dana.

Mi ispunjavamo samo neke od atributa javnog događaja, a mnogo više ne, zato organizatori, u praksi:

- Izbjegavajte u širokom luku javno pozivanje šire publike na navijanje. U potonjem slučaju brzo ispunjavate uvjete javnog događaja a tada trebate obavijestiti **Hrvatsku agenciju za civilno zrakoplovstvo (CCAA)** i još dodatno ishoditi njihova dopuštenja koja se u konačnici naplaćuju i tada ste si zakomplicirali stvar.
- Također bi trebalo izbjegavati ometanje javnog prijevoza i stvaranje nepotrebne buke.
- Natjecanje oglašavajte kao interni događaj na koji se poziva točno određene ljude s određenim znanjem i dopuštenjima - što je u biti i istina, natjecati se mogu samo licencirani piloti, tj. putem HPGF.org ili društvenih mreža.

2. FINACIJSKI PRORAČUN ZA XC NATJECANJE I PRECIZNO SLIJETANJE

Financijski proračun je svakako važan aspekt organizacije. Kako bismo izbjegli financijske gubitke kluba ili pojedinca, pripremili smo indikativni izračun fiksnih troškova organiziranja natjecanja.

FIKSNi TROŠKOVI

Određeni dio troškova povezanih s organizacijom neovisan je o broju natjecatelja i veličini kotizacije

	troškovi
Prijava na FAI	2 x iznos kotizacije ili ne manje od 70 CHF
AMC Portal (NOTAM)	nema
Troškovi slanja pošte telefona i administracija	10 €
transport	Po dogovoru, npr. 800 kn najam kombija /dan
užina	4 € po osobi
Hrvatska gorska služba spašavanja	Po dogovoru
Obrada rezultata(scoring)	Najmanje 25 € / dan ili po dogovoru sa scorerom
Korištenje poletišta	Po dogovoru

- Gorska služba spašavanja je dobrovoljna organizacija. Za stažiranje svojih članova, organizator se slaže. Postoje različite prakse od financijskih potpora za HGSS do jednostavnih ručkova i pića - ovisno o području i aranžmanu.
- Na svakom natjecanju potrebna je dnevna obrada podataka tj osoba koja to zna tzv. scorer. Za tu svrhu morate imati predviđeno najmanje **25 €** po planiranom danu natjecanja. U praksi je to stvar dogovora sa scorerom i vrlo se razlikuje od vrste natjecanja, mjesta i broja natjecatelja. Aranžmani počinju s besplatnom kotizacijom i toplim jelima i idu do 100 eur dnevno i više.
- Korištenje polijetanja i slijetanja nije nužno besplatno, ali ovisi uglavnom o dogovoru s vlasnikom zemljišta.

Simulacija: XC natjecanje (4 dana)

Uzmimo na primjer natjecanje na bazi 40-60 natjecatelja i da je iznos kotizacije 115 €.

Fiksni troškovi mogu se procijeniti unaprijed:

- Registracija natjecanja na FAI, 2 x 115€ = **230 € = otprilike 220 CHF** (tečaj SUI franak).
- Otvaranje web stranica natjecanja CIVLcomps serveru - **besplatno**

- Poštanske troškove i troškovi telefona nastale prilikom prikupljana potrebne dokumentacije, **10 €**.
- Gorska služba spašavanja – **prema dogovoru** ili obavjestiti postaju Hitne medicinske pomoći ali da vam ne stoje na terenu jer ukoliko stoje na terenu plaćate troškove posade Hitne pomoći koje nisu mali.
- Prijevoz do starta. Lokalna taksi usluga nudi prijevoz za 4 € po osobi, što iznosi 60 x 4 € = **240 €** po danu natjecanja.
- Prijevoz do rezervnog starta koji je nešto udaljeniji. Stoga bi putne troškove po osobi trebalo povećati na 6 € / osobi. Ukupni prijevoz do rezervnog starta košta 60 x 6€ = **360 eura**, ili jednostavnije je dogovoriti iznajmljivanje kombija po danu koji u prosjeku stoji oko **100-150 €** dakle na 60 natjecatelja treba nam max 4 kombija što u konačnici iznosi **4 x 100€ = 400€ po danu**
- Scoring - prikupljanje podataka i obrada. Dogovorili smo se za **100 €** za svaki dan natjecanja.
- Marena (sendvič + 0,5 l vode) ne košta više od 4 € / osoba, ili **240 €** za dan ili za 4 dana **960 €**
- Vlasnici su nam dopustili da besplatno koristimo polijetanja i slijetanja.

Nema drugih fiksnih troškova organizacije. Sve u svemu, imamo fiksni trošak od oko **800 €** i varijabilni trošak prijevoza od oko **1600 €** za 4 dana i marende **940 €**, što je sveukupno 4 dana natjecanja **3360 €**. Pretstavimo da smo od kotizacija prikupili od 4600 € (40 natjecatelja) ili 6900 € (60 natjecatelja) dakle može nam ostati 1240 € ili 3540 €

Kako bismo našim natjecateljima ostavili dobar dojam, počastimo ih:

- Počastiti pilote na cilju pivom. Budući da želimo barem polovicu pilota u cilju, brojimo 2 gajbe Ožujskog piva. Cijena je oko **50 €**.
- U klubu imamo člana koji je kuhar u srcu, na kraju natjecanja ili dan prije navečer napravimo gulaš ili kotlovinu koji košta od **100 € do 200 €**.

Nakon brze kalkulacije, saznajemo da imamo na raspolaganju **990 € ili 3290 €** od kotizacija, od kojih smo potrošili još **100 €** za pilote koji nisu sletjeli na cilj. Preostalih **890 ili 3190 €** može se pohraniti na bankovni račun, ali budući da želimo više natjecatelja u sljedećoj godini, odlučili smo podići razinu iznad standardnog vikend natjecanja.

- Ako dajemo novčane nagrade pobjednicima. Napravite 1. mjesto 50 €, 2. mjesto 30 € i 3. mjesto 20 €. Za tri kategorije (overall, sport i žene) **plaćamo 300 €**.

Teško je izmisliti nešto drugo, ali to je prilično standardno, **ali dobar glas daleko se čuje a lošiji još dalje**, a sljedeće godine očekujemo više natjecatelja što znači više novaca na klupskom računu. Još uvijek imamo **890 eura** za medalje / pehare neočekivane troškove ili one za troškove na sljedećem klupskom pikniku.

Simulacija: natjecanje u preciznom slijetanju (ACC) (2 dana)

Uzmimo na primjer natjecanje na bazi 40-60 natjecatelja i da je iznos kotizacije 60 €.

Fiksni troškovi mogu se procijeniti unaprijed:

- Registracija natjecanja na FAI, 2 x 60 € = **120 € = otprilike 115 CHF** (tečaj SUI franak).
- Otvaranje web stranica natjecanja na CIVLcomps server – **besplatno**
- Poštanske troškove i troškovi telefona nastale prilikom prikupljana potrebne dokumentacije, **10 €**.
- Gorska služba spašavanja. – **prema dogovoru** ili obavjestiti postaju Hitne medicinske pomoći ali da vam ne stoje na terenu jer ukoliko stoje na terenu plaćate troškove posade Hitne pomoći koje nisu mali.
- Marena (sendvič + 0,5 l vode) ne košta više od 4 € / osoba, ili **240 €** za dan ili za 2 dana **480 €**
- Obrada podataka. Dogovorili smo se npr. za **25 €** za dana natjecanja onda je to **50 €** za oba dana.
- Vlasnici su nam dopustili da besplatno koristimo poletišta i sletišta ili prema dogovoru sa vlasnicima terena
- Suci također nešto koštaju tj. prema cjeniku sudačke organizacije pri HZS-u ili ako imate međunarodne suce onda prema dogovoru sa njima.
- Iznajmljivanje mjerne naprave tj. točke prema dogovoru

Dodatak simulaciji

Naglašavamo da su sve cijene zaokružene, organizirani topli obrok tijekom vikenda je prilično dobra ideja, a novčane nagrade na hrvatskim natjecanjima nisu baš odraz prakse. Na taj način možete uštedjeti dodatnih 300 € bez lošeg glasa o vama.

3. VREMENSKA CRTA (TIME LINE)

- **Kraj kalendarske godine**

obavijest

Pismena obavijest predsjedniku Komisije za ovjesno jedriličarstvo i parajedriličarstvo do 30.10. na Propisanom HZS obrascu

- **6 mjeseci prije**

Sastanak kluba

Sastanak kluba u kojem se imenuju voditelj i radna skupina. Poželjno je podijeliti odgovornosti, zadatke i pregled mogućih prijedloga za poboljšanje kvalitete natjecanja.

- **6 mjeseci prije**

Postavite web-lokaciju

Preporučujemo korištenje [CIVLcomps](#) servera (*besplatan*) ili [Airtribune](#) servera, [SLOcomps](#) sustava. ili [LiveTrack24](#), itd.

- **Min. 1mjeseca ranije a najbolje 6 mjeseci prije natjecanja**

Hrvatski zrakoplovni savez, CIVL tj. FAI

Ishoditi odobrenje od HZS-a koji se šalje na CIVL tj. FAI putem web aplikacije APPLICATION MANAGMENT SERVICE na <https://ams.fai.org>. Registracija FAI natjecanja mora biti završena najmanje 30 dana prije početka natjecanja. Preporučuje se da zahtjev pošaljete najmanje 37 dana prije početka.

- **40 dana prije**

Agencija za civilno zrakoplovstvo

Najmanje 30 dana prije početka natjecanja, morate podnijeti zahtjev za dozvolu za let zrakoplova. Najmanje dva dana prije početka, potrebna je odluka na temelju koje se prijavljujete za NOTAM poruku.

- **mjesec dana Prije**

Hrvatska gorska služba spašavanja

Dogovor s gorskom službom spašavanja na stažiranju najmanje jednog člana jedinice na svaki dan natjecanja.

- **mjesec dana prije ili min. 7 dana**

Policijska i administrativna jedinica

Obavijestite lokalnu policijsku postaju o događaju i obavijestite lokalnu zajednicu o događaju ili događaju.

- **Minimalno 2 dana prije**

AMC portal

Podnošenje zahtjeva za rezervacijom zone. Odobrenje mora biti objavljeno najmanje 24 sati prije početka natjecanja.

- **Na sam dan natjecanja**

- Dnevno izvještavanje o kontroli zračnog prometa o početku natjecanja i završetku natjecanja.
- Dnevni scoring natjecanjaes.
- Briga za nesmetano odvijanje natjecanja.

- ažuriranje web stranice s rezultatima natjecanja (poželjno je staviti link i na HPGF.org)

- **Ne više od 7 dana kasnije**

Slanje rezultata

- Konačni rezultati natjecanja moraju biti poslani FAI-u u roku od 7 dana nakon posljednjeg dana natjecanja.
- Rezultate također šaljete predsjedniku Komisije za ovjesni jedriličarstvo i parajedriličarstvo za ažuriranje bodova lige. (Izvještavanje odmah nakon natjecanja.)

- **Ne više od 7 dana nakon natjecanja**

Izvešće o natjecanju i GDPR privole

Organizator piše izvješće o natjecanju na propisanom HZS obrascu i/ ili za objavljivanje na internetu, zajedno sa izvješćem šalje i potpisane GDPR privole svih natjecatelja šalje u stručnu službu HZS-a

- **Ne više od 14 dana kasnije**

retrospektivan

- Provjerite jesu li svi računi do tog trenutka stvarno plaćeni.

4. PRAVILNICI

Na natjecanju je potrebno imati odštampane trenutno važeće pravilnike kako FAI tako i pravilnike HZS-a FAI Pravilnici koji su bitni za natjecanja u cross-country (XC) i preciznom slijetanju su Sporting Code Section 7A - Cross Country i Sporting Code Section 7C - Accuracy koje možete skinuti na ovom linku

<https://www.fai.org/civil-documents>

HZS pravilnici nama bitni nalaze se na ovom linku <https://www.caf.hr/l/ovjesno-jedrilarstvo-i-parajedrilarstvo/>

5. PRIMJERI OBRAZACA

- **Obrazac prijave natjecanja HZS-u** <https://44295dec8b.clvaw-cdnwnd.com/cf0265cfa6a4091f71664364eca1d640/200003375-7143e71442/Obrazac%20za%20prijavu%20organizacije%20natjecanja%20-%202020.docx?ph=44295dec8b>
- **Obrazac Izvještaja** https://44295dec8b.clvaw-cdnwnd.com/cf0265cfa6a4091f71664364eca1d640/200001159-172bf1826e/Obrazac_Izve%C5%A1taj%20o%20organiziranom%20natjecanju%20u%20RH-6.docx?ph=44295dec8b
- **Obrasaci GDPR privole HZS (Hr i Eng verzija)**
<https://www.caf.hr/dokumenti/>
- **Application Form for CIVL 2nd Category Event (XC ili Acc)**
<https://www.caf.hr/fai/>.

KONTAKT

Cilj je pružiti čitatelju odgovore na sva pitanja vezana uz organizaciju natjecanja. Ako vam nešto nije jasno oko organizacije natjecanja, u tom slučaju pozivamo vas da se obratite nekom iz Komisije za ovjesno jedriličarstvo i parajedriličarstvo pri HZS-u,

Ograničenje odgovornosti

Sve informacije trebale bi poslužiti samo kao vodič za organizaciju natjecanja. Objavljivanjem u pravnom prostoru Republike Hrvatske, ne odgovaramo za točnost i / ili vjerodostojnost informacija.

**Vodič izradio:
Darko Potočki**